KONGRES 2018 VI ER SOCIALPÆDAGOGERNE

HOVEDBESTYRELSENS

POLITISKE BERETNING

2016-2018

SOCIALPÆDAGOGERNE

KAPITEL 1

POLITISKE RESULTATER

Siden sidste kongres har Socialpædagogerne fortsat arbejdet for at præge de politiske dagsordener, som har betydning for både vores medlemmers arbejdsvilkår og de mennesker, som socialpædagoger arbejder med. Der er sat ind i forhold til at varetage medlemmernes interesser overfor politiske aktører, beslutningstagere og øvrige organisationer - både lokalt og på landsplan. Og på mange helt centrale punkter er det lykkes os at få sat markante aftryk på politiske beslutninger, der rækker ud i fremtiden. Det er blandt andet sket via centrale placeringer i nævn og råd som Task forcen for et stærkere civilsamfund, Det nationale råd – Videnscenter for værdig ældrepleje samt følgegrupper om forebyggelse af vold og bestyrelsesposter på uddannelsesområdet. Det er på samme tid lykkedes os at få taletid og opmærksomhed omkring de løsninger, vi har foreslået på forskellige samfundsproblemer – fx hjemløse, civilsamfundet og anbringelse af børn.

I arbejdet med at varetage interesserer for både medlemmer og udsatte borgere står vi fortsat på det strategiske fundament, der hedder Socialpædagogerne i fremtiden, og det gør vi også i årene, der kommer. Både fordi vi har besluttet det, men også fordi det strategisk har vist sig at være den helt rette beslutning at gå på to ben – både lokalt og nationalt - i forhold til at gøres os endnu mere synlige overfor omverdenen. Arbejdet er i kongresperioden blevet understøttet af en aktiv presseindsats, der har haft til formål at synliggøre socialpædagogerens faglighed - og samtidig markere synspunkter og løsninger på centale dele af dansk velfærdspolitik. For det er det, vi er: Løsningsorienterede. Både nu, i fortiden og i fremtiden er vi dem, der lægger vores forslag til løsninger frem og samarbejder bredt politisk med dem, der måtte være enige med os.

Det var vi også under de offentlige overenskomstforhandlinger, der har fyldt meget for hele organisationen i 2018. Medlemmerne ønskede en ny overenskomst, der indeholdt lønstigninger. Og det fik de. Prisen var mange måneders hårde forhandlinger, konflikt- og lockoutvarsel og en slutspurt med meget omtale og opmærksomhed. Resultatet blev en overenskomst, der gavner medlemmerne. Det er vigtigt, fordi en god overenskomst er rammen for det helt nødvendige arbejde, socialpædagoger løfter. Faglighed trives under gode rammer. Det har også været kodeordene under det arbejde, Socialpædagogerne har lavet.

Endnu mere interessant medlemsskab

Overordet har der i kongresperioden været fokus på at bevæge organisationen, så den i endnu højere grad er gearet til mere synligt og proaktivt arbejde - både ift. indsatser på den enkelte arbejdsplads og mere bredt ift. emner, som optager medlemmerne på tværs af arbejdspladser. Fx er det besluttet at gennemføre en ny uddannelse for tillidsrepræsentanter, ligesom der vil ske en mere systematisk opfølgning på medlemstilfredshedsundersøgelsen på tværs i hele organisationen. Der er vedtaget strategi for medlemsorganisering og der er lavet ny udvalgsstruktur – alt sammen ud fra en bevægelse henimod at udvikle en organisation, som er endnu mere interessant at være medlem af.

Hovedbestyrelsen har i perioden videreført den praksis, som blev indført i 2014, med at kanalisere projektmidler ud i kredsene, så der kan iværksættes aktiviteter, som rammer ned i medlemmernes hverdag. Det sker for i højere grad at kunne samordne strategiske beslutninger i hele organisationen. Et lokalt arbejde med interessevaretagelse på voksenhandicapområdet understøtter fx tydeligt de budskaber, den politiske ledelse går til Christiansborg med. Og omvendt – som for eksempel på psykiatriområdet, hvor en landsdækkende debat om pladser til psykisk syge understøtter det lokale arbejde med nye jobområder. Der ér brug for den lokale indsats, for det specialiserede socialområde har over en årrække har oplevet stadige budgetoverskridelser. Tre ud af fire kommuner overskred budgettet i 2016. Nogle med over 10 procent. Det betød et merforbrug på omkring 15 millioner kroner i en kommune med et gennemsnitligt indbyggertal. Samlet set havde kommunerne i 2016 et merforbrug på det specialiserede socialområde på ca. 1,4 mia. kr. i forhold til det oprindelige budget. Noget tyder på, at budgetterne ikke matcher det faktiske udgiftsniveau, men det kan også handle om, at området er uforudsigeligt og komplekst. Derfor fortsætter arbejdet for budgetter, der er i overensstemmelse med udgifterne. Og derfor er den lokale politiske indsats afgørende.

BESTYRELSESKONFERENCE MED GOD VIDENDELING

Forbundet afholdte i januar 2018 en konference for alle forbundets kredsbestyrelsesmedlemmer. 120 kredsbestyrelsesmedlemmer var samlet i Aarhus, hvor det var videndeling og netværk på tværs af kredsene - inden for rammerne af strategien Socialpædagogerne i Fremtiden - der var i fokus. Der blev blandt andet diskuteret projekter og indsatser om politisk interessevaretagelse, arbejdsmiljø, frivillighed, ambassadører og kernefaglighed. På tværs af de enkelte bestyrelser arbejdede medlemmerne med at udvikle nye værktøjer inden for ti forskellige emner såsom "kernefaglighed" og "arbejdsmiljø". Resultatet blev en værktøjskasse fuld af værktøjer, som er uddelt til kredsene med det formål at styrke den politiske interessevaretagelse.

SYNLIG OG PROAKTIV BRINGER OS SKRIDTET VIDERE

Kongressen vedtog i 2016 beslutningspapiret Synlig og proaktiv – i dialog med beslutningstagerne og ud på arbejdspladserne. Der blev lagt op til, at der skulle tages et nyt skridt i arbejdet med forbundets politiske strategi Socialpædagogerne i fremtiden. Vi stillede os selv den opgave, at både forbund og kredse i kongresperioden i endnu højere grad skulle blive synlige for vores omverden. Samtidig var det beslutningen, at vi ville øge sammenhængskraften i organisationen. Hovedbestyrelsen valgte, at der hvert af de to år i kongresperioden skulle fire millioner kroner ud til kredsene til brug for lokale indsater og aktiviteter. Kredsene har brugt de tildelte midler på meget forskellige måder og har angrebet målsætningerne i beslutningspapiret fra forskellige vinkler.

Der har været aktiviteter indenfor kommunikation, organisering, medlemsmøder, arbejdsmiljø, frivillighed, interessevaretagelse, kernefaglighed og andre områder relateret til indholdet i kongresbeslutningen. Eksempelvis er der udarbejdet en startpakke til nyvalgte lokalpolitikere. I andre kredse er der arbejdet med fællestillidsrepræsentanter, hvor der er blevet sat konkrete målsætninger for lokal interessevaretagelse. Der er udviklet brætspil, videoer, redskaber og andre produkter, der kan hjælpe socialpædagoger med at forklare og synliggøre deres socialpædagogiske faglighed. Der er desuden etableret et vidensforum for kredsarbejdet med Socialpædagogerne i fremtiden (Kommunalpolitisk Forum), uddannelsesforløb for kredsbestyrelsesmedlemmer i strategisk politisk interessevaretagelse, nye faktaark om autisme- og senhjerneskadeområdet, fokus på nye jobarenaer på bl.a. ældre- og demensområdet, fokus på psykiatri og flygtningebørn samt unge uledsagede flygtninge.

OPBYGNINGEN AF DEN SKRIFTLIG BERETNING

Det første kapitel har fokus på hovedbestyrelsens arbejde og de strategiske beslutninger, der er truffet gennem kongresperioden. Kapitlet følger desuden udviklingen i forbindelse med strategien Socialpædagogerne i fremtiden og beslutningspapiret Synlig og proaktiv – i dialog med beslutningstagerne og ud på arbejdspladserne. Det andet kapitel har fokus på vores politiske aktiviteter og interessevaretagelse i kongresperioden. Her stilles blandt andet skarpt på kommunal- og regionrådsvalget i 2017 og sociale investeringer. Det tredje kapitel fokuserer på vores medlemmers arbejdsliv, hvor OK18 og arbejdsmiljø spiller en nøglerolle. Det fjerde kapitel fokuserer på udviklingen af den socialpædagogiske faglighed, og her kan læses afsnit om udviklingen af faglige selskaber og ny lovgivning på området for voksenhandicap. Det femte og sidste kapitel består af relevante nøgletal for vores organisation.

KAPITEL 2

SOCIALPÆDAGOGERNE OG OMVERDENEN

SATSPULJEAFTALER MED TYDELIGT PRÆG FRA SOCIALPÆDAGOGERNE

I 2016 blev der lavet aftale om fordeling af satspuljemidlerne for årene 2017-2020 med et tydeligt aftryk fra Socialpædagogerne. Dels var der markant satsning på praksisviden og virksomme metoder på vokseområdet samt børne- og ungeområdet. Derudover var der fokus på efterværn, hvor nogle kommuner får mulighed for at afprøve intensive indsatser på området. Der blev også aftalt en revision af serviceloven. Også satspuljeforliget fra 2017 havde markante præg fra Socialpædagogerne. Især fire initiativer kan fremhæves: En ny handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed. En ny civilsamfundsstrategi, som i høj grad bygger på de anbefalinger, Socialpædagogerne er kommet med gennem task forcen. I strategien lægges vægt på, at forudsætningen for at tale frivillighed ind i offentlige opgaver er, at der er de rette fagligheder til stede til at facilitere kontakten mellem borger og civilsamfund. Et massivt løft til børn anbragt hos plejefamilier. Herunder bl.a. nye familieplejertyper, intensivt opstartsforløb og opkvalificering af supervisionsindsatsen. Og endeligt oprettelsen af Den Sociale Investeringsfond. Fonden har til formål at investere i udbredelsen af veldokumenterede velfærdsindsatser samt udvikle en række nye indsatser. Desuden kunne vi glæde os over bl.a. styrkelse af forebyggende indsatser i psykiatrien samt fokus på voldsforebyggelse.

FOKUS PÅ HANDICAPPOLITIK I KOMMUNAL- OG REGIONSRÅDSVALG

Socialpædagogerne havde i 2017 stort fokus på kommunal- og regionsrådsvalget frem mod den 21. november. Handicappolitik var den helt centrale mærkesag for os, og vi satte fokus på, at handicappolitik er kernevelfærd. De tre hovedtemaer var habilitering, inddragelse af civilsamfund og konsekvenser af konkurrenceudsættelse. Kampagnen nåede bredt ud, bl.a. gennem valgkampspakker og fysisk materiale. Det fysiske materiale indeholdt fx postkort med tre personlige fortællinger om Liam, Helene og Kim. Dette kredsmateriale spillede godt sammen med vores digitale kampagne, som blandt andet bestod af tre videoer med de tre personlige historier, der nåede ud til hele 550.000 danskere igennem annoncering på Facebook i valgkampens tre uger.

Den socialpolitiske kandidattest satte handicappolitik på dagsordenen

Som et led i indsatsen under kommunal- og regionsrådsvalget udformede Socialpædagogerne den socialpolitiske kandidattest - denne gang med særligt fokus på borgere med handicap. Igennem ovennævnte kampagnevideoer og det fysiske materiale henviste vi til vores test. I alt fik vi 2713 byråds- og regionsrådskandidater i 97 kommuner til at tage stilling til en lang række spørgsmål inden for handicapområdet. Herudover udfyldte 27.772 danskere testen og sammenlignede deres egne holdninger med kandidaternes. Mange danskere erklærede sig enige med os i, at handicapområdet er kernevelfærd. Testens formål var bl.a. at sætte udvalgte dele af socialpolitikken på dagsorden.

FAGPOLITISK UDDANNELSE – FØRSTE HOLD ER UDDANNET

Socialpædagogerne har i kongresperioden for først gang afholdt fagpolitisk uddannelse og gennem fire moduler af tre dages varighed uddannet 15 medlemmer i at være stærke ambassadører for faget. Deltagerne er blevet rustet i alt fra at skrive debatindlæg til at forstå politiske processer og styrke den personlige kommunikation. Som faglige talerør sætter de dermed socialpædagogiske problemstillinger på dagsordenen. Med deltagernes egne ord har de trænet i at være "førstehjælpere" for fagligheden på arbejdspladserne, og de har skabt bevidsthed om faget. Efterfølgende er mange af deltagerne valgt til tillidsposter i kredsene. Nogle har fået bragt debatindlæg. Og andre igen har taget lokale initiativer – fx et vælgermøde i forbindelse med kommunal- og regionsvalget i 2017.

SPONSORAT I LYKKELIGA BANER VEJ FOR INKLUSION

Socialpædagogerne er i kongresperioden blevet hovedsponsor for LykkeLiga – den landsdækkende håndboldliga for børn med udviklingshæmning. Sponsoratet, der rækker tre år frem, ligger i forlængelse af forbundets vision om at arbejde for et solidarisk og inkluderende samfund. LykkeLiga viser desuden, hvordan frivillige kan bidrage til at skabe netværk og livsværdi for de borgere, socialpædagogerne arbejder med - og for.

SOCIALE INVESTERINGER SAT PÅ LANDKORTET

Socialpædagogerne har i kongresperioden arbejdet for, at samfundet skal investere i velfærd og sociale indsatser, da det giver store positive effekter - både for det enkelte menneske og for samfundsøkonomien. Der blev bl.a. samarbejdet med tænketanken CEVEA, hvor vi afdækkede samfundsgevinsterne af investeringerne på børne- og ungeområdet. Derudover er der arbejdet med interessevaretagelse i forhold til regeringens arbejde med at udvikle området for sociale investeringer – for eksempel i forbindelse med satspuljeaftalen i 2017, hvor Den Sociale Investeringsfond blev oprettet. Desuden har Socialpædagogerne sat emnet på landkortet på Folkemødet 2018 med en debat om, hvordan de nye sociale investeringsmodeller konkret kan komme til at virke i praksis.

FRIVILLIGHED MED FAGLIGHED I RYGGEN

Socialpædagogerne har i kongresperioden bidraget til at styrke den politiske frivillighedsdagsorden, så udsatte borgere kan blive del af menneskelige netværk. Vi har sat et synligt aftryk på regeringens civilsamfundsstrategi gennem deltagelse i Task forcen for et stærkere civilsamfund. Der har vi bidraget til, at der kom fokus på, at der skal være de rette fagligheder til stede til at facilitere kontakten mellem borger og civilsamfund. Der er afsat 96,6 millioner kroner i satspuljen for 2018 til at føre civilsamfundsstrategien ud i livet. Regeringen vil samtidig undersøge muligheden for - gennem uddannelsesinstitutionerne - at styrke fagprofessionelles kompetencer i samarbejdet med frivillige.

DET INTERNATIONALE ARBEJDE MED GODT NETVÆRK

Socialpædagogernes internationale engagement foregår primært i regi af AIEJI, NFFS og International Børnesolidaritet.

AIEJI - International Association of Social Educators

Verdenskongressen blev afholdt i april 2017 i Campinas i Brasilien. Forbundsformand Benny Andersen blev genvalgt som præsident for AIEJI for kongresperioden 2017-2021. Fra Socialpædagogerne deltog repræsentanter fra International Arbejdsgruppe, forretningsudvalget og faglige netværk samt selskaber som afholdt meget velforberedte workshops på selve kongressen. Derudover blev AIEJI-projekterne om socialpædagogisk arbejde inden for socialpsykiatrien og om socialpædagogisk arbejde med uledsagede flygtningebørn præsenteret på kongressen.

Kongressens generalforsamling besluttede, at der frem til 2021 blandt andet skal arbejdes med AIEJIs etiske værdigrundlag og socialpædagogiske arbejde med mennesker med demens (2019-2021).

NFFS - Nordisk Forum for Socialpædagoger

Det blev i 2017 besluttet, at styrke det nordiske samarbejde om at synliggøre socialpædagogikken, da både Sverige og Finland trak sig fra NFFS. Derfor blev det vedtaget at formalisere det nordiske samarbejde, og for 2018 blev følgende årstema valgt: Socialpædagogikken og arbejdet med vold og trusler.

International Børnesolidaritet

International Børnesolidaritet (IBS) har i kongresperioden fortsat arbejdet i Bolivia og Nicaragua. Programmerne er blevet evalueret med gode resultater, og i foråret 2018 blev der bevilget midler til fortsættelse – og udvidelse. IBS holdt 25 års jubilæum i 2017, og forbundskasserer Michael Madsen indtrådte i styrelsen i januar 2017. I oktober 2018 var styrelsen på studiebesøg i Nicaragua. IBS understøttes økonomisk af FOA, BUPL og Socialpædagogerne og sikres bevillinger gennem CISU (Civilsamfund i Udvikling), som er finansieret af DANIDA/Udviklingsministeriet.

TREPARTSFORHANDLINGER UDEN STORE AMBITIONER

Siden 2015 har regeringen indgået tre mindre trepartsaftaler med arbejdsmarkedets parter. De første to trepartaftaler handlede om integrationsudfordringen og at få uddannet mere kvalificeret arbejdskraft, bl.a. gennem flere praktikpladser. Den tredje trepartsaftale, der landede i oktober 2017, havde styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse som sit omdrejningspunkt. Set fra Socialpædagogernes perspektiv er aftalen fornuftig, men samtidig ikke ambitiøs nok hvis vi for alvor skal være beredt på fremtidens udfordringer. Målet med aftalen er at sikre, at lønmodtagernes kompetencer får et løft, og at vi får et målrettet, overskueligt og mere fleksibelt uddannelsessystem. Trepartsaftalen omfatter initiativer for knap 2,5 milliarder kroner for perioden 2018-2021. En vigtig del af aftalen er, at der bliver etableret et nyt udviklingsprogram for videregående voksen- og efteruddannelse. Den del af aftalen har Socialpædagogerne fået sat sit præg på. Det videre samarbejde med uddannelsessektoren skal stille skarpt på, hvordan vi sikrer et relevant udbud af videregående efter- og videreuddannelse til det socialpædagogiske arbejdsområde.

FUSION MELLEM LO OG FTF GIVER STOR STYRKE

LO og FTF's kongresser vedtog begge i 2015 at sætte gang i en proces for at afklare grundlaget for en eventuel ny fælles hovedorganisation med tilsammen 1,5 millioner lønmodtagere. Socialpædagogerne har som forbund været fortaler for en fusion af flere årsager. En af hovedårsagerne er, at Socialpædagogerne ønsker en hovedorganisation i Danmark, der samler de offentligt ansattes og de privatansattes interesser, da vi tror på, at en sådan organisation vil give større styrke og gennemslagskraft overfor beslutningstagerne. Socialpædagogernes hovedbestyrelse besluttede konkret i juni 2015, at følgende forhold er vigtige for en fremtidig hovedorganisation og dermed også Socialpædagogernes forudsætninger for at støtte en fusion. Hovedorganisationen skal have en stærk lokal struktur, hvor medlemsforbundene inddrages og får indflydelse. Hovedorganisationen skal skabe helt konkret værdi, resultater og indflydelse til fordel for medlemmerne. Hovedorganisationen skal kunne give sin mening til kende om væsentlige samfundsmæssige spørgsmål og bidrage til løsninger på nogle af de store samfundsproblemer. Et større forberedelsesarbejde i en fælles LO-FTF styregruppe resulterede i et grundlag for en eventuel ny hovedorganisation, der lå klar ved udgangen af 2017. LO's og FTF's medlemsforbund tog på ekstraordinære kongresser begge beslutninger, der resulterede i en fusion til én hovedorganisation med virkning fra 1. januar 2019.

KAPITEL 3

SOCIALPÆDAGOGERNE OG ARBEJDSLIVET

OVERENSKOMST 2018

Overenskomst 2018 blev på alle måder en historisk overenskomst for Socialpædagogerne. Det startede allerede ved udtagelse af egne krav, hvor alle medlemmer gennem en stor online kampagne deltog direkte i kravsudtagelsen. I forhandlingsfællesskabet blev en række særlige krav bundet sammen i en såkaldt musketered. Forhandlingerne sluttede af med historiske dage i forligsinstitutionen, hvor der efter syv ugers forhandling blev indgået generelle forlig på alle tre offentlige områder – kommuner, regioner og staten. Samtidig blev en altomfattende storkonflikt på hele det offentlige område afværget her.

Ny model for indhentelse af krav
Kravene blev indsamlet på kredsgeneralforsamlinger, medlemsmøder og kredsbestyrelsesmøder. Derudover kørte en postkortkampagne, hvor 850 medlemmer indsendte forslag til krav på postkort. Der var udpræget ønske om løn, og Socialpædagogernes hovedkrav ved OK 18 var derfor generelle procentuelle lønstigninger, som skulle sikre reallønsforbedringer samt sikring af en parallel lønudvikling mellem offentlige og private lønninger.

Gennembrud for krav om ligeløn- og lavtlønspuljer
Socialpædagogerne deltog under OK forberedelserne i et samarbejde med Sundhedskartellet, BUPL og FOA. Formålet var at få de uretfærdige lønforskelle mellem typiske mandedominerede fagområder og de kvindedominerede fagområder indenfor sundhed, omsorg og pleje i den offentlige sektor på OK dagsordenen. Samarbejdet resulterede i et historisk gennembrud i forhandlingsfællesskabet, da der var enighed om at anerkende ligelønsproblemet som en fælles problemstilling. Forhandlingsfællesskabet fremsatte et fælles krav om en ligeløns – og lavtlønspulje. Samtidig har organisationerne rettet henvendelse til politikerne på Christiansborg om yderligere midler til ligeløn.

Den berømte musketered
I forhandlingsfællesskabet blev der opnået enighed om at støtte hinandens krav på tværs af organisationer. Det blev i pressen døbt musketereden. Vi fik en ligeløns- og lavtlønspulje. Der var enighed om at støtte lærernes krav om en forhandlet arbejdstidsaftale. Det betød, at de generelle forhandlinger først blev påbegyndt, da lærerne kom i reelle forhandlinger. Der blev rejst fælles krav om "betalt spisepause" for at støtte AC på statens område, hvor Moderniseringsstyrelsen havde skabt usikkerhed om den betalte spisepause. Der var enighed om et fællesværn mod forringelser på senioområdet, men det konfliktudløsende hovedkrav for alle var forbedring af reallønnen og en reguleringsordning uden det udskældte privatlønsværn. Arbejdsgiverne ville ikke imødekomme kravet om reallønsforbedringer og en parallel lønudvikling, og parterne gik fra hinanden. Den 26. marts brød forhandlinger sammen i KL, og den 27. februar brød de sammen i Danske Regioner.

Storkonflikten blev varslet
Forhandlingsfællesskabet vedtog den 2. marts, at der skulle udtages 10 % -15 % af hvert forbunds medlemmer til strejke på henholdsvis det kommunale og det regionale område. For Socialpædagogernes vedkommende betød det, at 2.700 medlemmer blev varslet i strejke. Den 12. marts 2018 kom reaktionen fra KL og Danske Regioner i form af massive lockout varsler, som indebar, at yderligere flere hundrede tusinde på det offentlige arbejdsmarked skulle i konflikt fra 10. april 2018.

Konfliktvarslingerne gav travlhed
Konfliktvarslerne betød flere tiltag. Blandt andet etableredes en telefon-hotline og en konfliktpostkasse. Derudover blev der afholdt stormøde for 650 tillidsrepræsentanter fra hele landet, foruden at der var mange lokale kredsaktiviteter. I forlængelse af konfliktudtagene blev der indgået rammeaftaler om nødberedskab med både KL og Danske Regioner, og der blev indgået konkrete aftaler mellem kredsene og de enkelte arbejdspladser om nødberedskab. Det afdækkede mange problemstillinger med den daglige bemanding. For på rigtig mange arbejdspladser viste det sig imidlertid, at man ikke engang var i stand til at stille med et tilstrækkeligt antal medarbejdere for blot at opretholde den vitale drift. Der viste sig en klar ubalance mellem ressourcer og opgaver. Det er uholdbart og skal forfølges både lokalt og på landsplan.

Mange dage i Forligsinstitutionen
Socialpædagogerne havnede i forligsinstitutionen i marts måned 2018 – og var der i mange dage og uger. Forligskvinden udsatte undervejs konflikten 2 gange af 14 dage. Socialpædagogerne ønskede en forhandlet løsning, men var også parate til konflikt, hvis ikke en forbedring af reallønnen kunne sikres. Der var bred opbakning til forhandlerne i forligsinstitutionen - både foran forligsinstitutionen og rundt omkring i landet. Socialpædagogerne var tydeligt repræsenteret både foran forligsen og rundt omkring i landet med røde hjerter og røde veste. OK forhandlingerne blev en mediebegivenhed. Under fælles hashtag "En løsning for alle" lagde fællesskabet et massivt pres på arbejdsgiverne, og det pres virkede.

LO gruppen greb taktstokken og fik en løsning for alle
Den 25. april indgik LO gruppen og Dansk Socialrådgiverforening gennembrudsforlig med Danske Regioner. Vi fik en ramme på 8, 1 % som indeholdt reallønsforbedringer, vi sikrede en reguleringsordning uden privatlønsværn, vi fik en ligeløns – og lavtlønspulje, vi fik betrygget spisepausen, og vi fik forhindret forringelser på seniorområdet. I dagene efter fulgte de øvrige trop. Et regionalt forlig med forhandlingsfælleskabet blev indgået 28. april. Herefter kom der forlig på KL's område, som omfattede hele forhandlingsfællesskabet og supplerede ovennævnte elementer med et arbejdstidsprojekt for lærerne mhp en forhandlet arbejdstidsaftale senest OK 2021. Og endeligt indgik staten forlig den 29. april på lignende vilkår.

Pulje til de specielle forhandlinger og vores andel af ligelønspuljen
I forlængelse af det lange ophold i forligsinstitutionen var der enighed om, at de specielle forhandlinger kun skulle handle om anvendelsen af puljen på 0,35 procent suppleret med midler fra ligelønspuljen. Det blev et intensivt forløb. Det lykkedes at lande alle aftaler inden for den berammede tid og få flest mulige af midlerne anvendt til løn. De specielle forhandlinger blev afsluttet den 10. maj 2018.

Urafstemning
I slutningen af april 2018 blev der indgået forlig på de tre offentlige arbejdsgiverområder; kommuner, regioner og staten. Aftalerne blev indgået ved forlig mellem lønmodtagerorganisationerne og arbejdsgiverrepræsentanterne. Derfor skulle der tages stilling til forliget efter regler fastsat af den enkelte organisation – og ikke efter forligsmandsloven. Socialpædagogernes hovedbestyrelse anbefalede enstemmigt forligene, og så blev urafstemningen iværksat, så afstemningsresultat kunne offentliggøres 4. juni. For at øge stemmeprocenten blev der i afstemningsperioden - udover meddelelsen via e-boks til de stemmeberettigede medlemmer - også afsendt to rykkere til dem, der endnu ikke havde stemt. Afstemningen sluttede med en stemmeprocent på det kommunale område på 51,5 procent og på det regionale område med en stemmeprocent på 57,3 procent. Der var en markant tilslutning til de indgåede forlig om fornyelsen af overenskomsterne, hvor "ja-stemmerne" på KL´s område udgjorde 93,3 procent og på det regionale 94,7 procent.

LØN- OG ANSÆTTELSESVILKÅR FOR FAMILIEPLEJERE

Gennem mange år har det været et udtalt ønske at få en kollektiv aftaledækning for familieplejere, så der kommer gennemskuelige og stabile ansættelsesforhold. Socialpædagogerne rejste derfor i december 2017 et selvstændigt krav overfor Kommunernes Landsforening (KL) om en overenskomst/aftale for familieplejere med familiepleje som hovedbeskæftigelse. Baggrunden for kravet var, at familieplejere spiller en væsentlig rolle i den kommunale indsats på børne- og ungeområdet ude i kommunerne. Også Christiansborg har haft bevågenhed på familieplejernes løn- og ansættelsesforhold, og der blev i forbindelse med satspuljeforliget sat direkte fokus på det. Parallelt med overenskomstforhandlingerne i 2018 har der været gode og konstruktive drøftelser med KL. Kravet blev rejst uafhængigt af overenskomstforhandlingerne og de indgåede forlig. Derfor fortsætter drøftelserne med KL i den kommende periode, og de munder forhåbentlig ud i et fælles grundlag, som kan sikre gennemskuelige og stabile løn- og ansættelsesforhold for familieplejerne.

NY STRATEGI FOR ORGANISERING

Månederne op til sidste kongres viste nogle af de højeste medlemstal i Socialpædagogernes historie. Der har siden været et stagnerende medlemstal – og et lille fald inden for enkelte medlemsgrupper, fx de studerende. Hovedbestyrelsen vedtog i 2017 en strategi for medlemsorganisering. Strategien udpeger fire områder, der er afgørende for, at Socialpædagogerne kan opnå en høj organiseringsgrad. De fire områder er:

- De unge (henholdsvis studerende og nye på arbejdsmarkedet)
- Styrke tillidsrepræsentanter
- Medlemsgrupper med faldende medlemstal
- Strukturere synligheden over for medlemmer

De fire områder udfoldes i 2018-19. Hvert område har tilknyttet forskellige aktiviteter. Nogle aktiviteter ligger i regi af andre projekter i Socialpædagogerne, fx Ny TR-uddannelse og implementering af nye IT-systemer til at kommunikere med medlemmer. Andre aktiviteter er nye, fx temapakker til TR-møder og velkomstmateriale til studerende i praktik.

INDSATS OVERFOR DIMITTENDER

I et samarbejde med blandt andet BUPL besøger Socialpædagogerne i dimittendteams de pædagogstuderende, der er næsten færdige med uddannelsen. I den seneste opgørelse blev 84 procent af de pædagogstuderende medlem af en fagforening. Det er det højeste tal siden dimittendteamene startede i 2006. Andelen af dimittender, der vælger et medlemskab hos Socialpædagogerne, er modsvarende det laveste siden 2006 med 31 procent. Siden sidste kongres har der derudover været et fald i antallet af studerende medlemmer. Det skyldes blandt andet, at flere studerende på grund af specialisering på pædagoguddannelsen vælger et medlemskab hos BUPL.

STUDIEAMBASSADØRER SKAL SYNLIGGØRE FAGLIGHED

Hovedbestyrelsen vedtog i 2017 at starte et pilotprojekt med ansættelse af studerende i rollen som studieambassadører. Formålet er at synliggøre den socialpædagogiske faglighed overfor de studerende. I pilotprojektperioden er der ansat studieambassadører på Campus Viborg og Campus Aarhus C. Forsøget startede i efteråret 2017, og det evalueres med udgangen af 2018.

MEDLEMSUNDERSØGELSE VISER MIDDEL TILFREDSHED

I efteråret 2017 gennemførte Socialpædagogerne for tredje gang en stor medlemsundersøgelse. Her blev alle foreningens aktive medlemmer inviteret til at deltage, hvilket mere end 5000 medlemmer gjorde. Formålet med undersøgelsen var at undersøge medlemmernes tilfredshed og loyalitet. Resultatet viste en middel tilfredshed (64 på en skala fra 1 til 100), hvilket er et fald på 2 indekspoint siden sidste undersøgelse. I analysen af undersøgelsen bliver der peget på tre områder, der skal forbedres: 1) 25 procent af medlemmerne kan kategoriseres som værende kritiske, 2) op mod 50 procent af medlemmerne synes vi er for lidt synlige; både på deres arbejdsplads og i den offentlige debat og 3) 13 procent af medlemmerne er mindre tilfredse med deres medlemsskab efter de har modtaget rådgivning. Der er igangsat en række forskellige initiativer i kredse og forbundssekretariat for at forbedre disse områder i løbet af 2018-19

NY UDDANNELSE FOR TILLIDSREPRÆSENTANTER

Med Hovedbestyrelsen og en politisk nedsat styregruppe i spidsen er der i kongresperioden udviklet og etableret en ny tillidsrepræsentantuddannelse. Uddannelsen havde start i foråret 2018, og den skal klæde tillidsrepræsentanterne på til at kunne varetage og balancere mellem tre centrale roller:

- Klassisk TR: Sikre kollegernes trivsel samt løn- og arbejdsvilkår på arbejdspladsen.
- Faglig ankerperson: Være ankerperson for den socialpædagogiske faglighed på arbejdspladsen.
- Konstruktiv samarbejdspartner: Være en konstruktiv samarbejdspartner for ledelsen på arbejdspladsen, for de øvrige faggrupper på arbejdspladsen, for forvaltningsledelsen osv.

Ambitionsniveauet er højt for de i alt 11 temaer, der tilsammen danner rammen om uddannelsen. De første to forløb af den nye TR-uddannelse er evalueret særligt grundigt for at se, om de opsatte læringsmål er opfyldt. Resultaterne af første modul på første forløb er positive. Tillidsrepræsentanterne på første hold har blandt andet rost temaet om den socialpædagogiske faglighed og temaet om, hvordan man kan sætte faglighed på dagsordenen på arbejdspladsen.

ALTERNATIVE VALGFORMER VED VALG AF TILLIDSREPRÆSENTANT

Kongressen besluttede i 2014, at der skulle findes mere tidsvarende former for valg af tillidsrepræsentant. Medlemmerne skulle sikres reel mulighed for deltagelse i valghandlingerne. På den baggrund har der i en forsøgsperiode frem til kongressen i 2018 været prøvet alternative valgformer. Hovedbestyrelsen besluttede i marts 2018 at forlænge forsøgsperioden frem til 2020, da den vurderede, at de indhentede erfaringer ikke var tilstrækkelige til at træffe beslutning om mere permanente valgformer.

POPULÆR JOB- OG KARRIERERÅDGIVNING

Socialpædagogernes Job- og Karriererådgivning åbnede 1. februar 2016 og kører nu permanent. Rådgiverteamet består af 10 rådgivere. Rådgivningen tager afsæt i et stigende behov blandt medlemmerne for afklaring og sparring vedrørende deres arbejdsliv. Samtidig bidrager rådgivningen til at fastholde og tiltrække nye medlemmer og synliggøre Socialpædagogerne som en nødvendig fagforening.

Siden opstarten og frem til 31. januar 2017 har 422 socialpædagoger benyttet sig af rådgivningen og fået sparring på emner, som primært handler om nye jobmuligheder, efter- og videreuddannelse og udvikling i eget job.

FOKUS PÅ OFFENTLIGE LEDERE

Ledernes arbejdsmiljø undersøgt
Lederlandsudvalget iværksatte i foråret 2017 en kortlægning af ledernes psykiske arbejdsmiljø. Udvalget havde forinden konstateret, at der blandt andet manglede konkret viden om ledernes arbejdsmiljømæssige udfordringer. Kortlægningen viste generelt, at lederne motiveres af at være med til at løse kerneopgaven – og føler sig udfordrede i deres job, når der er vilkår eller forhold, der gør, at de ikke kan holde det fokus på kerneopgaven, som de gerne vil. Mange gav udtryk for, at der er for mange bureaukratiske systemer og unødvendige dokumentationsopgaver. Ofte må de gå på kompromis med kvaliteten, hvilket er svært, når man som leder samtidig er dybt optaget af at skabe rammerne for et godt arbejdsmiljø og en høj faglighed. Ikke overraskende var der stor sammenhæng mellem ledernes eget arbejdsmiljø og deres fokus på forbedring af arbejdspladsens arbejdsmiljø. Lederlandsudvalget vurderede på den baggrund, at der ikke var behov for særlige aktiviteter målrettet lederne; men at man selvfølgelig bakker op om forbundets generelle arbejdsmiljøindsats.

Ledelseskommissionens anbefalinger lever lokalt
Innovationsminister Sophie Løhde nedsatte i 2017 en ledelseskommission. Kommissionens opgave var at komme med konkrete anbefalinger til, hvilke indsatser, der kan fremme og understøtte en styrkelse af ledelseskvaliteten i den offentlige sektor. Socialpædagogerne har haft plads i kommissionens følgegruppe, og Lederlandsudvalget har løbende behandlet dagsordener og udspil fra kommissionen. Lederlandsudvalget har via følgegruppen afleveret input til kommissionen og i møder med kommissionens formand peget på områder, der i særlig grad skal sættes fokus på; fx rammer og vilkår for ledelse, socialpædagogisk ledelse, mindre overordnet styring og bureaukrati og mere tillid. Med afsæt i Ledelseskommissionens endelige anbefalinger har Lederlandsudvalget i juni 2018 afholdt en minikonference med kredsformænd og repræsentanter fra de lokale ledersektioner for at diskutere, hvordan ledersektionen lokalt og centralt kan arbejde med at fastholde og udvikle anbefalingerne.

SATSNING PÅ GODT ARBEJDSMILJØ

Socialpædagogerne har i kongresperioden fortsat arbejdet med at forankre arbejdsmiljøstrategien – Arbejdsmiljø og Faglighed går hånd i hånd i organisationen. Der har været afholdt og udviklet lokale medlemsrettede aktiviteter, deltagelse i partssamarbejdsprojekter, udvikling af uddannelseskursus for tillidsrepræsentanter, aftalt overenskomstprojekter for tillidsvalgte og ledelsen, leveret input til forskningsprojekter samt overordnede politiske aktiviteter.

Arbejdsmiljøundersøgelsen viser positiv udvikling
Socialpædagogerne gennemførte i februar 2017 en arbejdsmiljøundersøgelse blandt en repræsentativ gruppe af vores medlemmer. Resultatet har vi sammenlignet med en lignende undersøgelse fra 2013. Helt generelt viser undersøgelsen, at der er sket en positiv udvikling af vores medlemmers arbejdsmiljø fra 2013 til 2017. Medlemmernes oplevelse af det psykiske og fysiske arbejdsmiljø er steget, herunder er der sket et fald i forekomsten af bl.a. vold, mobning og stress.

Undersøgelsen viser også, at supervision og sparring har en positiv effekt på trivslen og samarbejdet, ligesom den viser, at en synlig arbejdsmiljørepræsentant har en gavnlig effekt på arbejdsmiljøet.

Overordnet indikerer undersøgelsen, at Socialpædagogernes arbejdsmiljøstrategi er godt på vej til at blive integreret i hele organisations arbejdsmiljøindsats – både centralt og lokalt samt at indsatsen har en positiv effekt på medlemmernes oplevelse af arbejdsmiljøet.

Samarbejde om nationale retningslinjer for forebyggelse af vold
Nationalt har der været et styrket fokus på voldsforebyggelse. I den forbindelse kom Socialpædagogerne i 2016 med et udspil i form af Bidrag til en national handlingsplan mod vold. Udspillet blev lavet i samarbejde med FOA, DS og DSR.

Samme år besluttede Folketinget at lave nationale retningslinjer om forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud og forsorgshjem. Socialpædagogerne bidrog, og retningslinjerne blev offentliggjort i 2017. Målgruppen for retningslinjerne er arbejdspladserne og de offentlige forvaltninger. Retningslinjerne afspejler, at arbejdsmiljø og faglighed går hånd i hånd, og de er i overensstemmelse med Socialpædagogernes arbejdsmiljøstrategi.

Implementeringen af retningslinjerne på arbejdspladserne er foregået via fx konference, temadage, indsatsteam, koordineret tilsynsindsats mellem det sociale tilsyn og Arbejdstilsynet samt udarbejdelse af undervisningsmateriale målrettet bl.a. professionshøjskoler. Socialpædagogerne har dialog med Socialstyrelsen om at understøtte aktiviteterne og bidrage til kvalificering af undervisningsmateriale.

Lokalt samarbejde styrket
Socialpædagogerne har et særligt fokus på det lokale samarbejde mellem tillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant og leder – også kaldet TRIO eller TRIO'en. I kongresperioden er der afholdt flere arrangementer i alle kredse målrettet TRIO'en. Socialpædagogerne har i samarbejde med PUF, FOA, DSR, 3F og KL udviklet et kursus, som handler om hvordan målgruppen kan samarbejde om udvikling af det psykiske arbejdsmiljø. Socialpædagogerne har revideret pjecen Den gode Arbejdsplads, som er et redskab til TRIO'en om, hvordan ledelsen, TR og AMR kan arbejde med de personalepolitiske aftaler. Den gode Arbejdsplads er sendt i trykt form til alle ledere, TR og AMR. Mange lokale MED-udvalg har i samme periode også har haft fokus på lokalt TRIO-samarbejde.

Anerkendelse af flere arbejdsulykker
Socialpædagogerne har i kongresperioden sat spot på, at der siden 2013 er blevet anerkendt markant færre arbejdsulykker. Faldet skyldes en dom fra Højesteret, som ændrede praksis. Tallet er faldet fra cirka 80 procent og helt ned til cirka 50 procent. Socialpædagogerne har været i dialog med beskæftigelsesudvalget. Beskæftigelsesministeren blev kaldt i samråd og viste sig lydhør over for en lovændring. Socialpædagogerne ser frem til at følge og bidrage til det videre arbejde.

Erstatning til socialpædagoger efter arbejdsskader
I de arbejdsskadesager, som i 2017 blev afsluttet hos Socialpædagogerne, blev medlemmerne tilkendt i alt 122.622.361 kroner i erstatning. Langt de fleste af erstatningerne - 109.834.212 kr. vedrørte evnen til at tjene penge. I 2016 var den samlede erstatning på 62.000.553 kroner. Heraf vedrørte de 55.129.040 kroner evnen til at tjene penge. Den voldsomme stigning fra 2016 til 2017 skyldes primært, at der som følge af en særlig indsats i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2017 blev afgjort rigtig mange sager med netop erstatning for evnen til at tjene penge.

ARBEJDSMARKEDSREFORMER MED MANGE KNASTER

Dagpengereform uden succes
Det politiske ønske om at skabe et mere enkelt og gennemskueligt dagpengesystem - Aftale om et tryggere dagpengesystem - var en realitet allerede i efteråret 2015. Aftalen blev udmøntet i dagpengereformen, som trådte i kraft hhv. januar og juli 2017, og den har medført ændringer af cirka 80 procent af det hidtidige dagpengesystem.

Dagpengesatsen for dimittender er sat ned fra 82 til 71,5 procent af den maksimale sats. Derudover er der indført en karensdag hver 4. måned, som rammer alle ledige medlemmer, hvis de ikke inden for perioden har haft arbejdstimer svarende til en hel måneds fuldtidsarbejde.

På den positive side forbruges dagpengeretten nu i timer i stedet for i uger, og alle arbejdstimer kan bruges til at forlænge dagpengeretten i op til et år. Det betyder, at færre medlemmer "falder ud" af dagpengesystemet. Det politiske ønske om at skabe et mere enkelt dagpengesystem er fejlet. Det er tværtimod mere kompliceret nu, og det har blandt andet givet store udfordringer i arbejdet med at implementere reformen i a-kassens systemer og sagsbehandling. Det har også betydet ekstraordinær tilpasning og udvikling af a-kassens IT-systemer. Det var derfor en vigtig milepæl, at a-kassen lykkedes med at udbetale dagpenge til langt hovedparten af vores ledige medlemmer hen over sommeren 2017, hvor den største del af reformen trådte i kraft.

Socialpædagogerne arbejder intensivt for at minimere medlemmernes negative oplevelser, og vi er lykkedes med at udvikle et mere smidigt sagsflow i kontrolopgaven. Vi ser heldigvis, at det har en positiv effekt på vores medlemskontakt. Samtidig deltager vi gennem a-kassernes brancheforening DAK i arbejdet med at forenkle regelsættet.

Forenkling af Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats gav ikke forenkling
I foråret 2017 annoncerede beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen et ønske om at "rydde op i regeljunglen" på beskæftigelsesområdet. Sammen med LO har Socialpædagogerne stillet forslag i forhold til beskæftigelsesindsatsen for de forsikrede ledige. Forslaget har fokus på at give a-kasserne og forbundene større indflydelse. Det skal ske ved at øge mulighederne for indsats i opsigelsesperioden - og ved at give a-kasserne ansvaret for de ledige medlemmer i de første 3 måneders ledighed. I november 2017 præsenterede ministeren regeringens udspil under overskriften "Mere frihed. Mindre bureaukrati. Alle skal med". Her blev det blandt andet foreslået, at en række proceskrav blev fjernet. LO og Socialpædagogernes forslag var desværre ikke en del af udspillet.

Politisk spil om førtidspension og fleksjobbestemmelserne
Sammen med 61 andre faglige og sociale interesseorganisationer har Socialpædagogerne i 2018 skrevet under på i alt seks forslag til forbedringer af bestemmelserne om førtidspension og fleksjob. Forslagene markerer en kritik af lovgivningen, og de rummer blandt andet ønsker om at dæmme op for kommunernes brug af lange og udsigtsløse ressourceforløb. Efter kritikken har en enig forligskreds besluttet at præcisere lovgivningen for at lempe reglerne for tilkendelse af førtidspension og fleksjob samt sikre, at ressourceforløb kun iværksættes til mennesker, hvor der er en realistisk forventning om, at arbejdsevnen kan udvikles.

KAPITEL 4

SOCIALPÆDAGOGERNES FAG I UDVIKLING

FAGLIGE SELSKABER GIVER AKTIVITET

Socialpædagogerne har i kongresperioden oprettet seks faglige selskaber, der nu udgør det primære medlemstilbud om netværksdannelse omkring professionen. Selskaberne bruges også til at opbygge viden og dokumentation indenfor de enkelte selskabers socialpædagogiske område. Sammenlagt er formålet, at selskaberne skal bidrage til en endnu mere kvalitet i den socialpædagogiske indsats ved at øge vidensgrundlaget i organisationen.

13 faglige netværk er blevet afviklet ved overgangen til de faglige selskaber. I de netværk, hvor det har været muligt, er der afholdt et afsluttende landsmøde. Der er oprettet en koordinationsgruppe i hvert selskab med fagprofessionelle medlemmer fra hver kreds, der planlægger selskabets aktiviteter. Tre faglige selskaber har afholdt konferencer, lokale temamøder samt udgivet fagrelevante dybdefaglige formidlingsprodukter til medlemmerne.

I primo april 2018 er 31.025 medlemmer blevet tilknyttet et primært fagligt selskab. 313 af dem har tilmeldt sig et valgfrit fagligt selskab.

FORSKNING MED SOCIALPÆDAGOGISK PRÆG

Socialpædagogerne ønsker, at de sociale indsatser bygger på viden og kvalitet. Socialpædagogerne har derfor arbejdet målrettet med at komme ind i Uddannelses- og forskningsministerens katalog over fremtidens vigtigste forskningsområder FORSK, som bl.a. bruges i forhandlingerne om forskningsreserven. Og det lykkedes. I FORSK2025 indgår nu et kapitel om socialområdet, hvor dele af Socialpædagogernes input er med.

Sideløbende har Socialpædagogerne samarbejdet med Danske Professionshøjskoler og Dansk Socialrådgiverforening om konkrete bud på forskningsprogrammer i professionernes sociale arbejde på hhv. voksenområdet og børne- og ungeområdet. Der er holdt møder med den daværende socialminister og relevante ordførere indenfor både forskning- og socialområdet. Resultatet er, at der er afsat 85 millioner kroner i Forskningsreserven 2018 til forskning i velfærd, socialt udsatte og tidlige indsatser. Socialpædagogerne kan i aftalen genfinde dele fra både FORSK2025 og de fælles bud - bl.a. omkring praksisforskning, og at professionshøjskoler skal varetage en del af forskningen.

PLADS TIL FORBEDRINGER PÅ PÆDAGOGUDDANNELSEN

Nyuddannede socialpædagoger med uddannelsesspor i social- og specialpædagogik er kommet på arbejdsmarkedet i 2017. En intern medlemsundersøgelse blandt praktikvejledere på uddannelsen i 2017 viser, at vejlederne overvejende er positive over for den specialiserede uddannelse. Men der er plads til forbedring. Det viser EVAs evalueringer (2016-2018) af uddannelsen. Der er ingen tvivl om, at uddannelsesreformen har krævet væsentlige tiltag på de enkelte professionshøjskoler, som samtidig er udfordret af besparelserne på uddannelsesområdet. Socialpædagogerne følger udviklingen af den eksisterende uddannelse – og det sker blandt andet i et samarbejde med Pædagogstuderendes Landssammenslutning (PLS). Op mod den kommende evaluering sættes fokus på, hvor vigtigt det er, at den indholdsmæssige del af uddannelsen er tidssvarende til arbejdsmarkedet. Dette blev blandt andet italesat på et møde med uddannelses- og forskningsministeren i foråret 2018.

NYE ANBRINGELSESMØNSTRE FOR BØRN OG UNGE

Anbringelsesområdet er under forandring. Særligt ude i kommunerne, hvor der blandt andet er øget fokus på tidlig indsats, ungdomskriminalitet, korttidsanbringelser, omstilling fra anbringelse på døgninstitutioner over til familiepleje og tættere opfølgning fra sagsbehandler. Omstillingerne i kommunerne ser forskellige ud. Men Socialpædagogerne ser desværre en tendens til afspecialisering og lukning af døgntilbud.

Socialpædagogerne har været optaget af at skabe opmærksomhed omkring konsekvenserne af en afspecialisering – blandt andet gennem kontinuerlig kontakt med socialordførerne. Derudover blev i 2017 konferencen Fremtidens døgntilbud afholdt for 240 deltager. Konferencen blev åbnet af Børne- og Socialminister Mai Mercado, og en lang række kommunale embedsfolk og lokalpolitikere deltog. Der var efterfølgende dialog om anbringelser, ligesom konferencen gav styrket forhold til andre organisationer.

POLITISK FOKUS PÅ FAMILIEPLEJE

Familiepleje er den mest anvendte anbringelsesform, og der har været stort politisk fokus på området. Med det formål at sikre, at kommunerne har tilstrækkelig viden om familiepleje og Socialpædagogernes politik på området, har Socialpædagogerne i 2017 udgivet pjecen Anbragte børn og unge i familiepleje. Pjecen indeholder relevant data og tal foruden en præsentation af Socialpædagogernes familieplejepolitik.

Som optakt til satspuljeforhandlingerne afholdte Socialpædagogerne en møderække med socialordførere og Børne- og Socialministeriet. Her var der fokus på familieplejernes adgang til et styrket grundkursus, efteruddannelse og supervision. Socialpædagogerne præsenterede også et koncept til en mere fleksibel opbakning til familiepleje og plejeanbragte børn - inspireret bl.a. af ressourcecentret i Hedensted. Ideen er, at familieplejerne skal tilknyttes den lokale døgninstitution, og at de her kan få sparring både planlagt og ved akut opståede problemer, efteruddannelse og supervision.

Satspuljepartierne har efterfølgende prioriteret at afsætte 20 millioner kroner til at styrke støtten til plejefamilier ved at lave et styrket samarbejde mellem døgninstitutioner og plejefamilier.

STORE SATSNINGER PÅ PSYKIATRIOMRÅDET

På baggrund af drabet på en ansat på botilbuddet Lindegården i 2016 blev partierne bag satspuljen enige om at oprette 150 specialiserede psykiatriske pladser til mennesker med psykiske lidelser og misbrug. Pladserne skulle være i hospitalspsykiatrien i regionerne.

Socialpædagogerne udarbejdede i samarbejde med 7 organisationer, blandt andre SIND, Bedre Psykiatri, Dansk Sygeplejeråd og Lægeforeningen et fælles udspil - Bedre hjælp til udsatte psykisk syge. Sammen med Dansk Sygeplejeråd fik Socialpædagogerne lavet et juridisk responsum på lovforslaget. Dette blev brugt til interessevaretagelse af blandt andre de 33 organisationer i Psykiatrialliancen. Det massive pres førte til, at lovforslaget blev trukket tilbage og gennemgik ændringer på markante områder, inden det blev fremsat igen. Der var efterfølgende også tydeligt præg fra det juridiske responsum i regeringens psykiatriplan.

Pladserne er etableret i 2018. Hele organisationen har haft et tæt samarbejde i forbindelse rekruttering af socialpædagoger til de nye pladser. Pladserne løser desværre ikke de dybere udfordringer i den kommunale socialpsykiatri, og Socialpædagogerne arbejder fortsat for et massivt løft af socialpsykiatrien – blandt andet gennem et fælles udspil i Psykiatrialliancen og gennem egen interessevaretagelse i forbindelse med Sundhedsministerens nye langsigtede plan for psykiatrien.

ANTALLET AF HJEMLØSE STIGER

En ny hjemløsetælling i 2017 viste igen stigninger i antallet af hjemløse, særligt unge. Tendensen gik igen i Socialpædagogernes forsorgshjemsundersøgelse fra 2017: Et øget pres på forsorgshjemmene, flere borgere må afvises på grund af pladsmangel og en stigning i ungegruppen.

Undersøgelsen blev præsenteret på en konference om hjemløshed på Christiansborg i 2017, hvor Socialpædagogerne var medarrangører sammen med Blå Kors og De Konservative. Socialpædagogerne talte om hjemløses komplekse situation, manglende billige boliger og misbrug, der kræver helhedsorienterede, intensive indsatser af høj faglig kvalitet.

Efterfølgende har Socialpædagogerne på møder med socialministeren budt ind med løsninger til regeringens hjemløsehandlingsplan. Politisk førte det til en handlingsplan med fokus på unge hjemløse, på udbredelse af den socialfagligt baserede tilgang "Housing first", samt styrkede indsatser for langvarigt hjemløse. Det blev vedtaget som del af satspuljeaftalen for 2018, hvor der blev afsat 154 millioner kroner.

NY LOVGIVNING OMKRING VOKSENHANDICAP

Tre nye love på voksenområdet
1. januar 2018 trådte tre love i kraft på handicapområdet. Fælles for lovene er, at de har været flere år undervejs, og at Socialpædagogerne har sat solide aftryk på dem.

Den ene lov er revision af serviceloven. Her er blandt andet formålsbestemmelsen for hele serviceloven nu præciseret til også at have fokus på borgerens udvikling. Den anden lov er en helt ny lov, der giver botilbud mulighed for at tilbyde tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse til ferier. Den tredje lov er også en ny lov, der giver mulighed for tvangsbehandling af inhabile patienter.

Regler om magtanvendelser set efter i sømmene
En arbejdsgruppe under Børne- og Socialministeriet har i 2017 gennemført et serviceeftersyn af magtanvendelsesreglerne på voksenområdet. Socialpædagogerne har siddet i en referencegruppe til arbejdet, der er mundet ud i en række anbefalinger for lempelse af reglerne samt øget fagligt råderum, herunder øget brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi. Lovforslaget forventes at blive fremsat i efteråret 2018.

Camp for handicapområdet gav gode input
I oktober 2017 holdt Socialpædagogerne en camp for centrale aktører på handicapområdet. Formålet var at sikre input til Socialpædagogernes fremadrettede politiske arbejde på handicapområdet. Campen havde fokus på fire temaer: Beskæftigelse, frivillighed, organisering af indsatsen samt habilitering. På campen deltog 35 forskere, praktikere og politikere. Campen har bl.a. afledt, at Socialpædagogerne i samarbejde med Rehabiliteringsforum Danmark er påbegyndt forarbejdet til en grønbog om habilitering.

Meningsfuld beskæftigelse
I 2018 har der været fokus på at spille ind til det handicappolitiske udspil på beskæftigelsesområdet fra Social- og Beskæftigelsesministeriet. Der har været god dialog med ministeren omkring vores forslag til en ny type jobcenter, inspireret af Aalborg AKTIV, der sikrer meningsfulde beskæftigelses- og aktivitetstilbud til borgere ud fra deres drømme, potentialer og behov.

NYE JOBFELTER FOR SOCIALPÆDAGOGER

Socialpædagogerne har arbejdet med en række nye jobområder og arbejdet målrettet med at sikre kendskabet til den socialpædagogiske faglighed hos beslutningstagere og andre relevante aktører lokalt og nationalt. Både ift. nye opgaver på eksisterende socialpædagogiske tilbud, men også på nye områder, hvor den socialpædagogiske faglighed kan kvalificere og bidrage til opgaveløsningen.

Psykiatri-området er allerede omtalt i beretningen, ligesom flygtningeområdet også er. På ældreområdet er der opnået politisk erkendelse af, hvor vigtige aktører socialpædagoger er, og Socialpædagogerne er derfor inviteret med i forskellige fora, hvor udviklingen på området diskuteres. Derudover kan næves demensområdet. Her vedtog satspuljepartierne i 2017 en national demenshandleplan bestående af tre overordnede mål og 23 konkrete initiativer, der er afsat 470 millioner kroner til at implementere. Socialpædagogerne har sat solide aftryk på både handleplan og en stor del af initiativerne. Som led heri afholdt Socialpædagogerne i begyndelsen af 2017 en politisk konference om den socialpædagogiske indsats på demensområdet og udgav i den forbindelse en hvidbog om demens og socialpædagogik. Endvidere deltager Socialpædagogerne sammen med en række andre aktører på demensområdet i Folkebevægelsen for et demensvenligt Danmark, der blandt andet står bag en folkelig kampagne i efteråret 2018.

Der blev også i 2017 indgået politisk aftale om et nyt forberedende grundtilbud (FGU), som erstatter produktionsskoler, den kombinerede ungdomsuddannelse og den forberedende voksenuddannelse. Målgruppen for FGU'en er i høj grad i risiko for udsathed. Socialpædagogerne ser derfor et stort potentiale i at understøtte FGU'en med socialpædagogiske kompetencer. Kommunerne får ansvaret for en helhedsorienteret ungeindsats, og Socialpædagogerne har arbejdet målrettet med at tydeliggøre vigtigheden af, at socialindsatsen og socialpædagogiske kompetencer indtænkes i lovgivningen og implementeringen af FGU'en lokalt i kommunerne.

SOCIALTILSYNET

Socialtilsynsreformen fra 2014 har givet det sociale område et kvalitetsløft. Socialpædagogerne har dog de seneste år - både politisk og i medierne - rejst et ønske om at få mere kvalitet ind i tilsynene. De skal i endnu højere grad opfylde målsætninger om et mere professionelt og uafhængigt tilsyn. Det har blandt andet ført til en revidering af kvalitetsmodellen i 2017, som blandt andet gav øget fokus på borgerens sundhed og trivsel og en revidering af whistleblowerordningen. Socialpædagogerne har også fået gennemført, at det i dag er Socialtilsynets opgave at føre tilsyn med opholdssteder for uledsagede mindreårige flygtninge.

I forsommeren 2018 kom Socialstyrelsen med sin endelige evaluering af tilsynsreformen. Evalueringen viser en generel stor tilfredshed med tilsynenes arbejde. Den viser dog også et behov for større ensartethed og systematik blandt de fem Socialtilsyn. Ligeledes har en række sager over de seneste par år demonstreret, at der stadig er udfordringer med at sikre rette faglighed og kvalitet ude på enkelte tilbud. Derfor arbejder Socialpædagogerne fortsat for at tilføre tilsynene og Socialstyrelsens auditfunktion flere muskler – og på at styrke tilsynenes dialogbaserede tilgang samt øge inddragelse af borgere og pårørende. Samtidig arbejdes der på at styrke det lovgivningsmæssige fundament for Socialtilsynene, blandt andet gennem indførelsen af et uddannelseskrav og øget regulering af den økonomiske drift af private socialpædagogiske tilbud. Det sker i tæt dialog med andre fagforeninger, organisationer og politikere på området.

BILAG 1:

NØGLETAL

ØKONOMI OG MEDLEMSTAL

Socialpædagogernes medlemstal er sammen med kontingentsatsen afgørende for forbundets økonomiske grundlag. De seneste år har hovedbestyrelsen valgt at fastholde kontingentet i stedet for at lade det følge almindelig pris- og lønudvikling. Det har betydet, at forbundet i faste priser har haft et fald i indtægterne. Dette er delvist opvejet af en lille vækst i medlemstallet, hvis udvikling siden 2014 er vist i diagrammet herunder.

Af diagrammet fremgår det, at forbundets medlemstal har ligget stabilt, men med en lille vækst fra 2014 til 2017. Der forventes en lille tilbagegang i indeværende år. Denne forventning er baseret på, at vi i årets første måneder har haft færre medlemmer end i de tilsvarende måneder sidste år. Det er muligt, at udviklingen i månederne op til kongressen kan ændre på dette skøn.

Figur 1:
Medlemstal 2014-2018

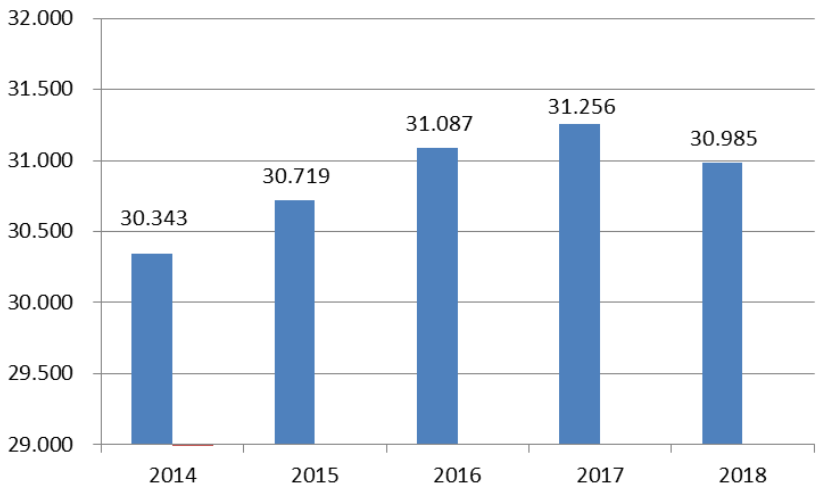

Figur 2
Samlet antal medlemmer af Socialpædagogerne 2014-2018

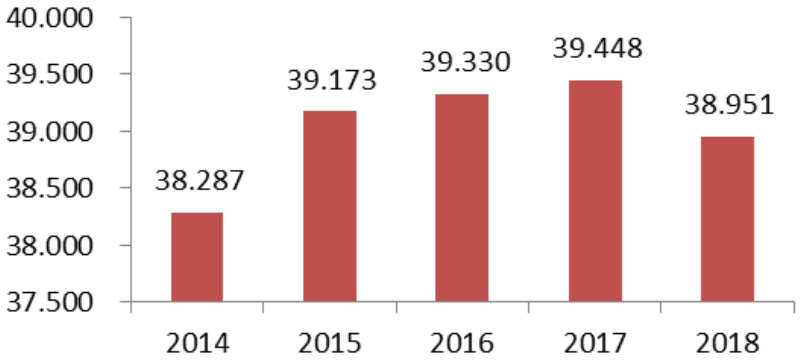

FORMUE OG KONFLIKTMIDLER

Socialpædagogerne er fortsat et velkonsolideret forbund. Driften er tilpasset indtæg- terne, og både de henlagte midler (konfliktreserven) og driftens reserver er vokset i perioden. De henlagte midler udgør 165 millioner kroner i årsregnskab 2017 mod 163 millioner kroner i 2015.

Målt per medlem og i faste priser har beløbet været kon- stant fra 2012 til 2017, som det fremgår af nedenstående diagram. Kongressens mål- sætning for likvidt konfliktberedskab udgør 76 millioner kroner; ved starten af 2018 var saldoen for bankindestående og værdipapirer ca. 117 millioner kroner.

Figur 5:
Formue og konfliktmidler, 2013-2017

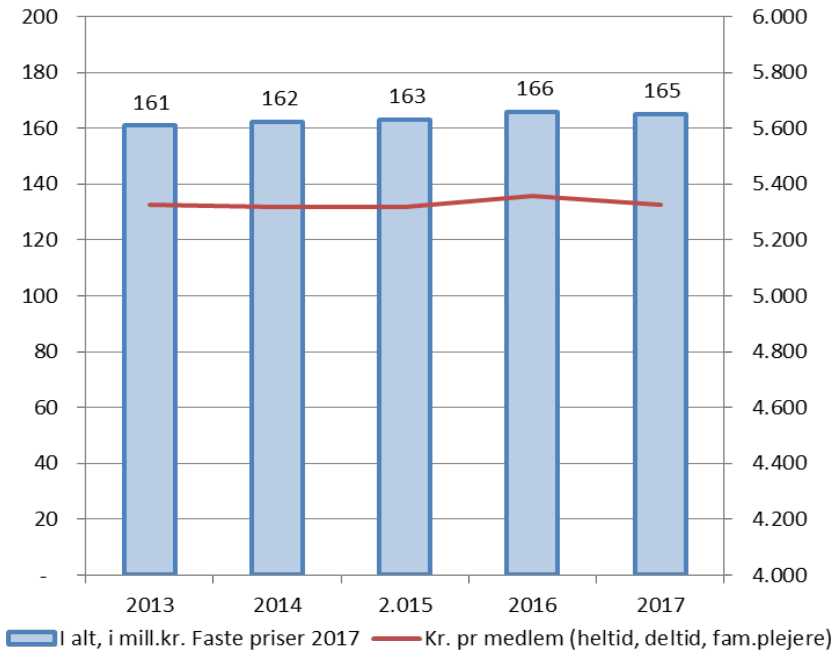

MSI-UNDERSØGELSEN

I efteråret 2017 gennemførte Socialpædagogerne for tredje gang en stor medlemsundersøgelse. Her blev alle foreningsaktive medlemmer inviteret til at deltage, hvilket mere end 5000 medlemmer gjorde. Formålet med undersøgelsen var at undersøge medlemmernes tilfredshed og loyalitet. Resultatet viste en middel tilfredshed (64 på en skala fra 1 til 100), hvilket er et fald på 2 indekspoint siden sidste undersøgelse.

I analysen af undersøgelsen bliver der peget på tre områder, der skal forbedres: 1) 25 % af medlemmerne kan kategoriseres som værende kritiske, 2) op mod 50 % af medlemmerne synes, vi er for lidt synlige; både på deres arbejdsplads og i den offentlige debat og 3) 13 % af medlemmerne er mindre tilfredse med deres medlemskab, efter de har modtaget rådgivning. Der er igangsat en række forskellige initiativer i kredse og forbundssekretariat for at forbedre disse områder i løbet af 2018-19.

Figur 6:
Socialpædagogernes scores fra MSI-undersøgelserne 2015 og 2017.

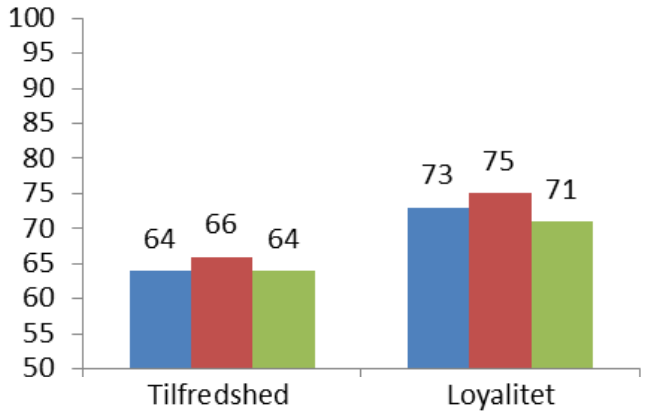

Figur 7:
Socialpædagogernes scores fra MSI-undersøgelserne 2015 og 2017

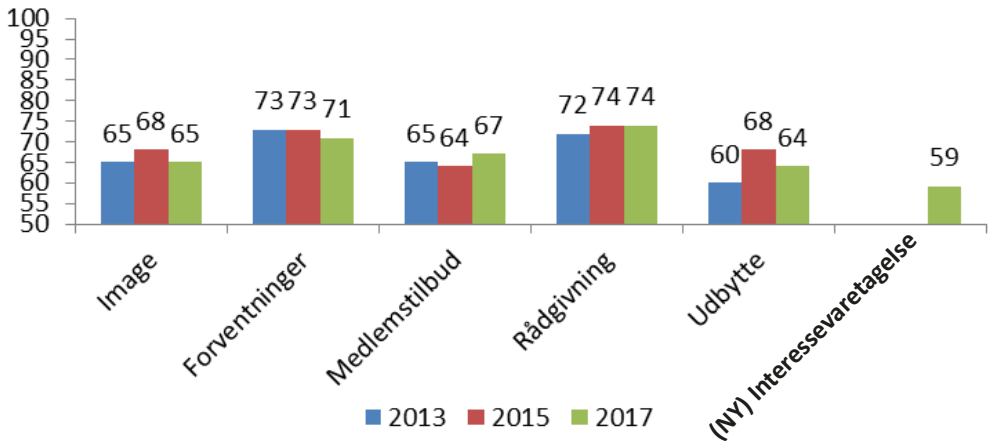

LEDERE

Antallet af ledermedlemmer har været let faldende over de seneste år. Tallene dækker over både mellemledere og topledere. Vi har efter kommunalreformen i 2008 oplevet et markant fald i antallet af ledere på de socialpædagogiske arbejdspladser.

Det hænger også sammen med større arbejdspladser og flere medarbejdere pr. leder. Vores medlemskurve for ledere ansat i det offentlige følger næsten den udvikling, der har været i antallet af ledere. Vi har primo 2018 en organiseringsgrad på 64 % blandt offentlige ledere.

Figur 8:
Udvikling i antal ledermedlemmer af Socialpædagogerne 2012-18

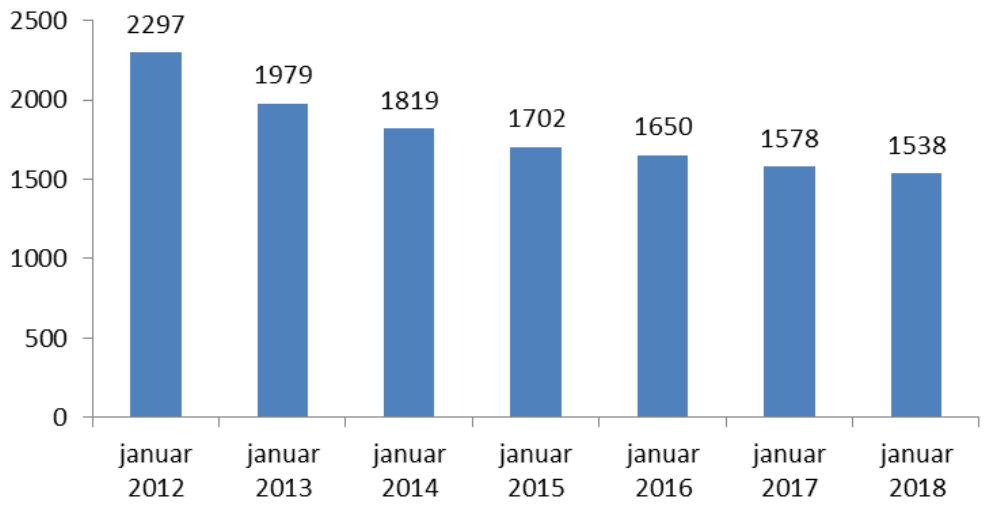

TILLIDSREPRÆSENTANTER OG ARBEJDSMILJØREPRÆSENTANTER

Efter en periode fra 2012 til 2015 med et markant fald i antallet af TR, der især skyldtes større strukturændringer på det socialpædagogiske område, og en mere stabil periode fra 2015-2017, oplever vi nu en mindre fremgang.

Det er endnu for tidligt at sige, om fremgangen skyldes en øget indsats for, at alle medlemmer skal have en TR. Vi kan blot konstatere, at der i det seneste år er oplevet en fremgang i antallet af nyvalgte TR, mens afgangen af TR er faldet.

Figur 9:
Udvikling i antal tillidsrepræsentanter 2012-18

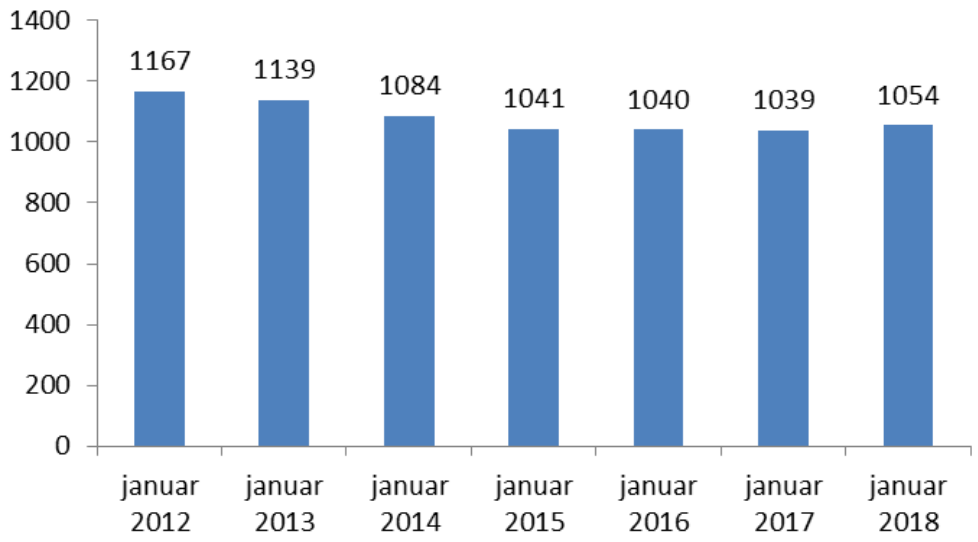

I perioden fra 2012-2014, så vi et mindre fald i registrerede medlemmer, som er ar-bejdsmiljørepræsentanter. Udviklingen er tilsyneladende vendt, og nu er der tendens til en mindre stigning. Den positive udvikling har sammenfald med Socialpædagogernes øgede fokus på AMR, som en del af arbejdsmiljøstrategien.

Lokalt er der afholdt flere aktiviteter for AMR, ligesom intro-samtaler for nyvalgte AMR er systematiseret. Den samlede konklusion er, at antallet af registrerede AMR er let stigende.

Figur 10:
Udvikling i antal arbejdsmiljørepræsentanter 2012-18

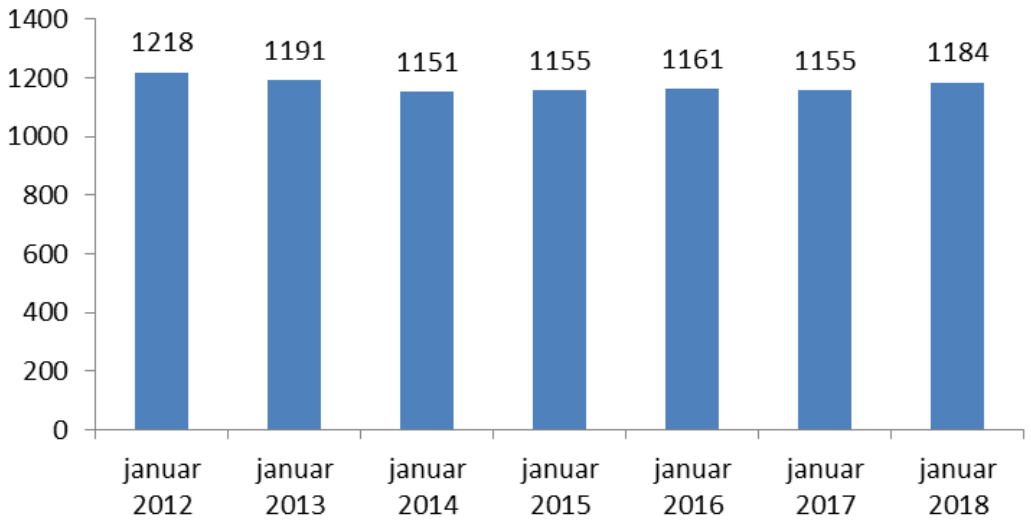

AFSKEDIGELSESSAGER

I 2017 blev der registreret 768 afskedigelser, hvilket er væsentlig færre end i 2016, hvor antallet udgjorde 1.196.

Vi har oplevet et markant fald i antallet af opsigelser, hvor hovedbegrundelsen har været arbejdsmangel og omstruktureringer. I 2016 udgjorde antallet med denne begrundelse 422 mens det i 2017 var faldet til 248.

Opsigelser med begrundelse i arbejdsmangel og omstruktureringer udgjorde procentuelt 35 % af det samlede antal opsigelser for året 2016.

Det samme tal for 2017 er 32 %. Det kan udtrykkes således, at det samlede antal afskedigede personer er faldet med 58 % men begrundelsen udgør fortsat omkring en tredjedel af det samlede antal opsagte.Når det gælder registrerede afskedigelser med begrundelse i sygdom, var antallet 254 i 2016, svarende til 21 % af det samlede antal opsagte. I 2017 udgjorde tallene henholdsvis 232 og 30 %.

Begrundelsen "samarbejdsvanskeligheder" udgjorde i 2016 3 % af det samlede antal opsagte, mens det tal i 2017 er steget til 6 %.

Af det samlede antal opsagt på 768 personer, var 4 % heraf TR eller AMR.

Figur 11:
Antal afskedigelsessager 2013-2017 samlet samt fordelt på udvalgte årsager

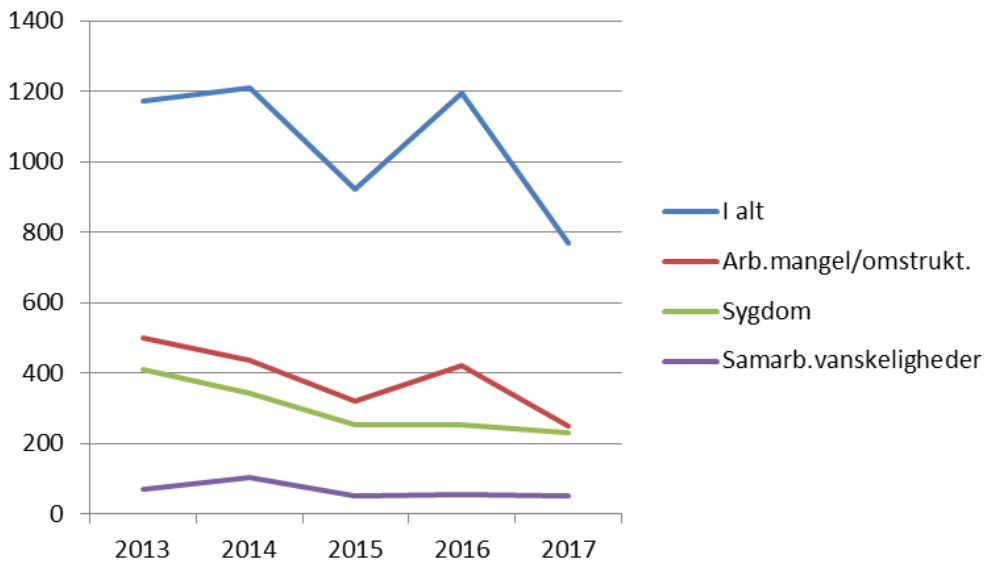

Figur 12,13:

Antal og andel af afskedigelsessager, hvor den afskedigede var tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant

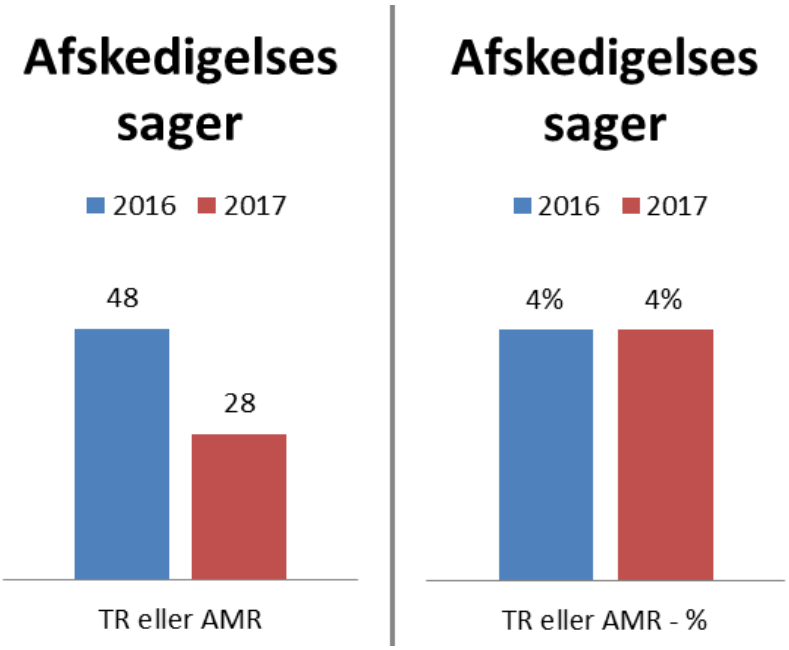

DEN KOMMUNALE KOMPETENCEFOND

I OK15 perioden er der udbetalt i alt knap 20 millioner kroner til 1.668 ansøgere fra Den Kommunale Kompetencefond inklusive 17 godkendte ansøgninger til "Ufaglært til faglært"-puljen (merit-pædagoguddannelsen). I gennemsnit udgør det knap 12.000 kroner pr. ansøger. I OK13 perioden blev der udbetalt godt 8,3 millioner kroner til 650 ansøgere fra Den Kommunale Kompetencefond. Samlet for OK13 og OK15 har i alt 2.318 ansøgere modtaget godt 28 millioner kroner til efteruddannelse.

Midlerne fra kompetencefonden fordeles efter "først til mølle" princippet. Figuren nedenfor viser fordelingen på overenskomstområder af fuldtidsbeskæftigede fastansatte og godkendte ansøgninger fra Den Kommunale Kompetencefond, for OK 2015 perioden. Der udbetalt tilskud på de enkelte overenskomstområder ca. svarende til fordelingen af fastansatte på områderne, og det er således lykkedes at fastsætte kriterier for Den Kommunale Kompetencefond, som kan tilgodese alle medlemsgrupper.

Figur 14:
Andel fastansatte og godkendte ansøgninger, den kommunale kompetence-fond og UFTF-puljen samlet, fordelt på overenskomstområde, OK15-perioden

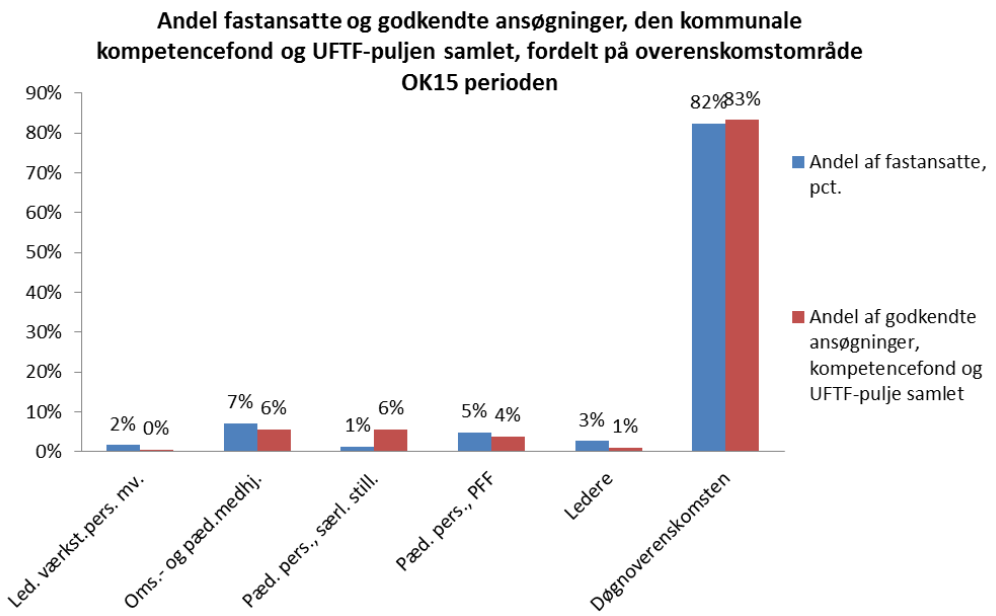

LEDIGHED OG BESKÆFTIGELSE

Figur 15 viser udviklingen i antal fuldtidsledige i procent af samtlige forsikrede for hhv. Socialpædagogerne og alle a-kasser i Danmark. Beskæftigelsen på det samlede danske arbejdsmarked har slået rekorder i de første måneder af 2018. Omvendt ses et fald i antallet af personer på offentlig forsørgelse, herunder også arbejdsløshedsdagpenge, inden for de seneste år.

Den stigende beskæftigelse gør sig især gældende inden for bygge- og anlægsbranchen, hvor der er en begyndende tendens til mangel på arbejdskraft. Beskæftigelsen på det socialpædagogiske arbejdsmarked har de seneste år været uændret. Samme tendens ses på antallet af ledige medlemmer, som ligger stabilt mellem 3 og 4 procent.

Figur 15:
Antal fuldtidsledige i procent af samtlige forsikrede

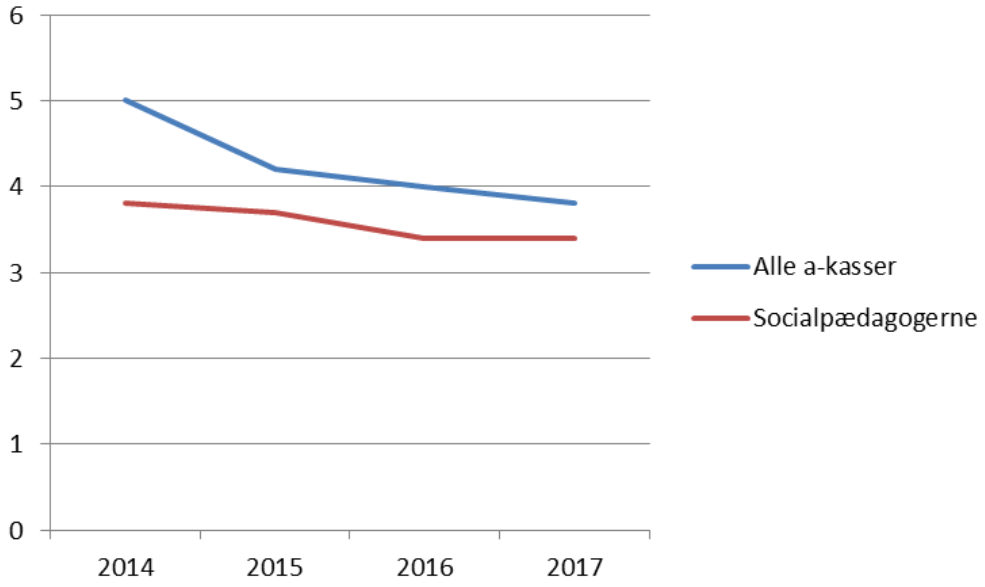

SOCIALPÆDAGOGERNES LØNFORSIKRING

Dagpengene dækker mindre end 50 %, når en gennemsnitslønnet socialpædagog bliver ramt af ledighed. Med lønforsikringen får den enkelte en 80 % dækning af løntabet i det første halve års ledighed. Dermed er lønforsikringen en helt afgørende tryghedsfaktor for ledige socialpædagoger.

Figur 16 viser, at antallet af medlemmer med udbetaling af lønforsikring, ligger relativt stabilt – svarende til at ledighedsprocenten i samme periode også har ligget stabilt.

Samlet set er der siden 2014 udbetalt godt 41 millioner kroner til 2.663 medlemmer. Ved fuld ledighed får langt de fleste medlemmer udbetalt mellem 581 og 6.000 kroner om måneden (før skat). Der er også enkelte medlemmer, som får udbetalt langt større beløb. Gennemsnittet kan opgøres til 3.046 kroner om måneden.

Tallene på den vandrette akse angiver måned i det pågældende år.

Figur 16:
Antal medlemmer med udbetaling af lønforsikring

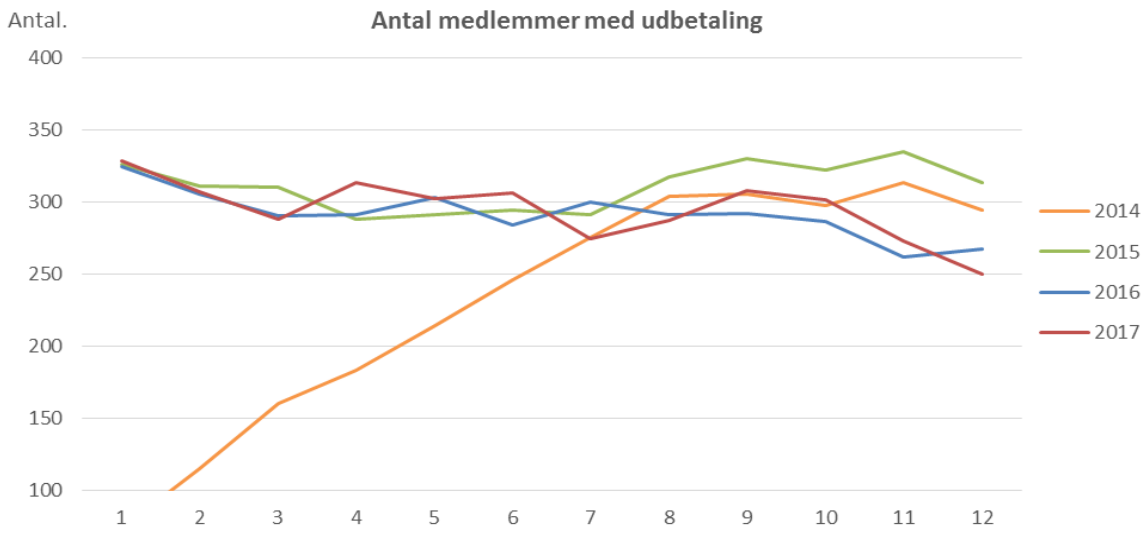

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND

Brolæggerstræde 9 1211 København K

7248 6000

www.sl.dk